

Informácia

**O VYKONANÝCH VLÁDNYCH
AUDIToch MEDZINÁRODNÝCH
ZDROJOV**

a prehľad

**NAJZÁVAŽNEJŠÍCH
NEDOSTATKOV**

identifikovaných v roku 2025

Úvod

V súlade s článkom 123 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 a na základe uznesenia vlády SR č. 519/2014 pre programové obdobie 2014 – 2020, ako aj v súlade s článkom 77 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/1060 a uznesenia vlády SR č. 329/2020 pre programové obdobie 2021 – 2027, bola sekcia auditu a kontroly MF SR určená ako orgán auditu. Orgán auditu v zmysle požiadaviek Európskej komisie je funkčne a organizačne nezávislý od riadiaceho orgánu a certifikačného orgánu/platobného orgánu a zodpovedá za overenie riadneho fungovania systému riadenia a kontroly, výkon auditu operácií a auditu účtov, resp. auditu záverečnej dokumentácie. Je veľmi dôležité, aby bol orgán auditu pre Európsku komisiu silný, dôveryhodný partner, na ktorého sa vie spoľahnúť, a preto je potrebné, aby zachytával všetky nedostatky, ktoré neboli identifikované implementujúcimi orgánmi s cieľom zabrániť finančným opravám zo strany Európskej komisie, ktoré predstavujú krátenie finančných záväzkov Európskej komisie voči Slovenskej republike ako aj prípadnému pozastaveniu platieb z EÚ.

Cieľom tohto dokumentu, vypracovaného na základe § 10 ods. 2 písm. g) zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov v znení neskorších predpisov, resp. § 12 ods. 2 písm. c) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie, je prostredníctvom identifikácie najzávažnejších nedostatkov zistených vládnyimi auditmi orgánu auditu informovať o stave a fungovaní systému riadenia a kontroly programov financovaných z fondov EÚ ako aj o zákonnosti a správnosti výdavkov deklarovaných v rámci týchto fondov.

Vládne audity boli v roku 2025 vykonané v súlade s Ročným plánom vládnych auditov medzinárodných zdrojov na rok 2025, resp. jeho dodatkom, schváleným ministrom financií SR. Konkrétne išlo o nasledovné vládne audity:

- **Systémové audity:** overovanie riadneho fungovania systému riadenia a kontroly v rámci jednotlivých programov/operačných programov a získanie uistenia o tom, že systémy fungujú náležite a efektívne vo vzťahu k programovému obdobiu 2021 – 2027.
- **Audity operácií na náhodnej vzorke:** overenie zákonnosti a správnosti deklarovaných výdavkov na vybranej vzorke vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020 a k programovému obdobiu 2021 – 2027.
- **Audity záverečnej dokumentácie:** overenie a získanie uistenia o správnosti údajov obsiahnutých v záverečnej dokumentácii riadiaceho orgánu s cieľom vypracovať audítorské stanovisko; zamerané na ukončovanie programového obdobia 2014 – 2020.
- **Audity účtov:** získanie primeraného uistenia o úplnosti, presnosti a pravdivosti súm deklarovaných v účtoch vybraných OP/programov v rámci programového obdobia 2014 – 2020 a programového obdobia 2021 – 2027.
- **Tematický audit:** zameraný na konkrétnu oblasť iniciovaný prijatými podnetmi s cieľom preveriť ich opodstatnenosť.

V roku 2025¹ bolo, v súlade s ročným plánom vládnych auditov, **vykonaných 49 vládnych auditov**, ktorých výsledky boli premietnuté do 84 čiastkových správ/správ z vládnych auditov. V rámci uvedených vládnych auditov bolo **identifikovaných spolu 264 nedostatkov**.

Programové obdobie 2014 – 2020

Riadiace orgány, resp. jednotlivé operačné programy využili možnosť posunutia termínu na predloženie balíka uisťovacích dokumentov², keďže išlo o posledný účtovný rok³ (vzhľadom k tomu sú pri interpretácii ukazovateľov o populácii, výbere vzorky, audítorských stanoviskách a výpočte chybovosti za toto programové obdobie v súvislosti s 10. účtovným rokom zohľadnené aj relevantné audity ukončené v roku 2024). V rámci OP EŠIF bolo vykonaných spolu 30 vládnych auditov. V rámci auditov operácií (náhodná vzorka) bolo overených celkovo 238 projektov v rozsahu 311 ŽoP prijímateľov pomoci. Celková suma deklarováných výdavkov počas 10. účtovného roka⁴ predstavovala hodnotu 6 958 803 038,12 eur, pričom vybraná náhodná vzorka bola v celkovej sume 2 086 567 068,83 eur (čo predstavuje 29,98 % z celkovej sumy deklarováných výdavkov); reálne boli overené výdavky vo výške 1 871 462 254,42 eur (26,89 % z celkovej sumy deklarováných výdavkov).

Orgán auditu na základe výsledkov hodnotenia riadneho fungovania systému riadenia a kontroly, záverov z auditov operácií a auditov účtov vydal nasledovné audítorské stanoviská⁵ za jednotlivé operačné programy:

Tabuľka 1: Audítorské stanoviská za jednotlivé OP v rámci PO 2014 – 2020

Operačný program	Stanovisko
OP LZ	2 - stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)
IROP	2 - stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)
OP KŽP	2 - stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)
OP EVS	1 - stanovisko bez výhrad
IROP	2 - stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)
PCS SR – ČR	1 - stanovisko bez výhrad
PCS SR – AT	2 - stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)
OP TP	1 - stanovisko bez výhrad
OP RH	2 - stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)

Programové obdobie 2021 – 2027

V rámci fondov EÚ bolo vykonaných spolu 19 vládnych auditov. V rámci auditov operácií bolo overených celkovo 60 projektov v rozsahu 108 ŽoP prijímateľov pomoci z fondov EÚ. Celková suma deklarováných

¹ obdobie od 01. 01. 2025 do 15. 02. 2026 (15. 02. je hraničný termín na predloženie balíka uisťujúcich dokumentov za predchádzajúci účtovný rok podľa čl. 138 nariadenia (EÚ) 1303/2013, resp. podľa čl. 98, ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1060).

² súbor podkladov, ktorý členské štáty EÚ každoročne predkladajú EK na potvrdenie, že finančné prostriedky boli vynaložené v súlade s pravidlami a že kontrolné systémy fungujú správne (zahŕňa: účty vypracované certifikačným orgánom, vyhlásenie riadiaceho subjektu a ročný súhrn konečných audítorských správ a vykonaných kontrol vypracovaný riadiacim orgánom, výročné audítorské stanovisko a kontrolnú správu vydanú orgánom auditu).

³ Posun termínu na predloženie balíka uisťovacích dokumentov umožnilo Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. 02. 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241.

⁴ výdavky deklarované na EK od 01. 07. 2023 do 30. 06. 2024 s možnosťou využitia platformy STEP.

⁵ Súčasťou audítorského stanoviska je Výrok/Hodnotenie systému daného programu a k nemu korešpondujúca úroveň spoľahlivosti systému riadenia a kontroly (kategória od 1 do 4, pričom 1 je najlepšie hodnotenie a 4 najhoršie hodnotenie).

výdavkov počas 4. účtovného roka⁶ predstavovala hodnotu 1 033 696 031,37 eur, pričom vybraná náhodná vzorka bola v celkovej sume 653 290 336,98 eur (čo predstavuje 63,20 % z celkovej sumy deklarovaných výdavkov); reálne boli overené výdavky boli vo výške 443 154 952,45 eur (42,87 % z celkovej sumy deklarovaných výdavkov).

Orgán auditu na základe výsledkov hodnotenia riadneho fungovania systému riadenia a kontroly, záverov z auditov operácií a auditov účtov vydal nasledovné auditorské stanoviská⁷ za jednotlivé programy:

Tabuľka 2: Auditorské stanoviská za jednotlivé programy v rámci PO 2021 – 2027

Program	Stanovisko
P SK	2 – stanovisko s výhradami (obmedzený vplyv)
INTERACT IV	1 – stanovisko bez výhrad

Celková miera chybovosti, resp. zostatková miera chybovosti

Na základe požiadaviek legislatívy EÚ a identifikovaných finančných nedostatkov orgán auditu stanovil celkovú mieru chybovosti (TER)⁸, resp. zostatkovú mieru chybovosti (RTER)⁹ jednotlivých operačných programov za 10. účtovný rok (programové obdobie 2014 – 2020) a programov za 4. účtovný rok (programové obdobie 2021 – 2027). Prehľad vypočítaných celkových mier chybovosti, resp. celkových zostatkových mier chybovosti OP EŠIF/P fondov EÚ poskytuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka 3: TER/RTER pre jednotlivé OP/P

Programové obdobie 2014 – 2020	TER	RTER
OP LZ	0,71	0,69
IROP	4,72	1,91
PCS SR-AT	0,51	0,34
PCS SR-ČR	0,68	0,01
OP EVS	0,34	0,33
OP II	1,72	1,52
OP KŽP	5,89	2,00 ¹⁰
OP TP	0,00	0,00
OP RH	0,00	0,00
Programové obdobie (2021 – 2027)	TER	RTER
P SK	1,41	0,83
INTERACT IV	N/A	N/A ¹¹

Porovnaním hodnôt projektovaných chýb s úrovňou materiality orgán auditu konštatuje, že projektovaná chyba sa nachádza pod úrovňou materiality¹² (tzv. prípustná miera chybovosti) pri PSK, OP LZ, PCS SK-AT, PCS SK-CZ, OP EVS, OP TP, OP II a OP RH. Nad úrovňou materiality sa projektovaná chyba

⁶ výdavky deklarované na EK od 01. 07. 2024 do 30. 06. 2025.

⁷ Súčasťou auditorského stanoviska je Výrok/Hodnotenie systému daného programu a k nemu korešpondujúca úroveň spoľahlivosti systému riadenia a kontroly (kategória od 1 do 4, pričom 1 je najlepšie hodnotenie a 4 najhoršie hodnotenie).

⁸ Predstavuje celkovú mieru chybovosti OP, ktorá je vypočítaná na základe identifikovaných neoprávnených výdavkov v náhodnej vzorke. Uvedená v %.

⁹ Predstavuje celkovú zostatkovú mieru chybovosti, ktorá je vypočítaná na základe TER a finančných údajov uvedených v účtoch vypracovaných zo strany CO. Uvedená v %.

¹⁰ Po aplikovaní extrapolovanej finančnej opravy (uplatnenej v účtoch) sa hodnota RTER dostala z 5,16 % na úroveň 2,00 %.

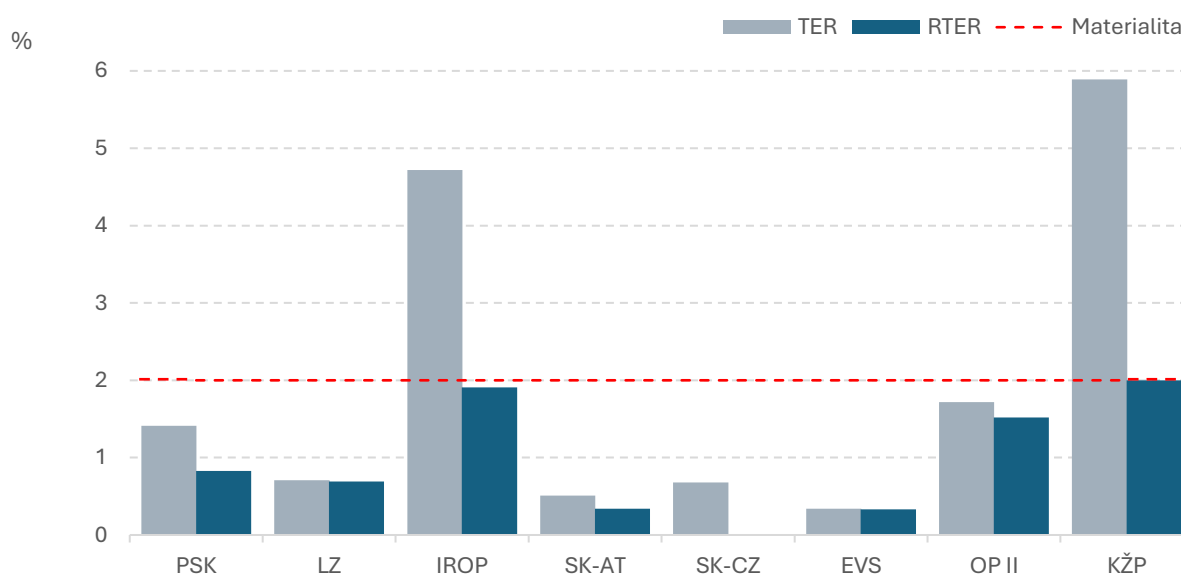
¹¹ Nie je relevantné vzhľadom na využitie spoločnej vzorky v zmysle čl. 49 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1059.

¹² Úroveň materiality predstavuje hranicu významnosti stanovenú vo výške 2 % z určenej základne, pri ktorej sa zistené odchýlky alebo chyby považujú za významné.

nachádza pri IROP a OP KŽP. Porovnaním hodnôt zostatkových mier chybovosti s úrovňou materiality Orgán auditu konštatuje, že zostatková miera chybovosti sa nachádza pod úrovňou materiality pri PSK a pri všetkých operačných programoch s výnimkou OP KŽP. Za účelom zníženia zostatkovej miery chybovosti za OP KŽP na prijateľnú úroveň materiality 2 % bola aplikovaná extrapolovaná finančná oprava vo výške 38 721 666,31 eur.

Za účelom lepšej prehľadnosti a zrozumiteľnosti prezentovaných údajov uvádzame aj grafické znázornenie (graf 1) pre jednotlivé operačné programy/programy s hodnotami chybovosti nad 0,00 %.

Graf 1: TER/RTER pre jednotlivé OP

Prehľad identifikovaných nedostatkov v roku 2025

V rámci vykonaných vládnych auditov vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020 bolo identifikovaných 78 nedostatkov, z toho 73 v rámci auditov operácií a 5 v rámci auditov zameraných na „ukončovanie“¹³ programov (36 nefinančných a 42 finančných nedostatkov). Finančné nedostatky v rámci overovanej náhodnej vzorky ŽoP predstavujú celkový finančný objem 25 289 896,41 eur, čo tvorí 1,35 % z celkových reálne overených výdavkov.

V rámci vykonaných vládnych auditov vo vzťahu k programovému obdobiu 2021 – 2027 bolo celkovo identifikovaných 186 nedostatkov, z toho 33 v rámci auditov operácií a 153 v rámci systémových auditov (166 nefinančných nedostatkov a 20 finančných nedostatkov). Finančné nedostatky v rámci overovanej náhodnej vzorky ŽoP predstavujú celkový finančný objem 5 263 678,95 eur, čo tvorí 1,19 % z celkových reálne overených výdavkov.

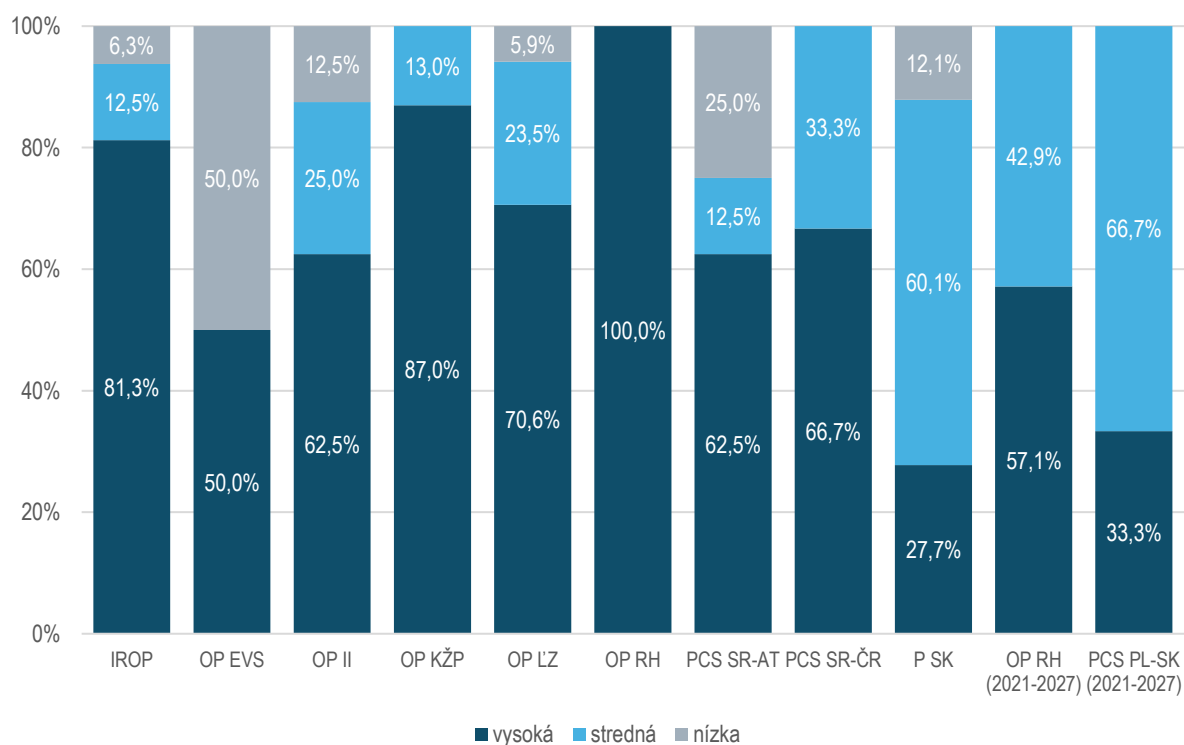
V nasledujúcej časti uvádzame analytickú časť identifikovaných nedostatkov. V tabuľke 4 a grafoch (graf 2 až 4) uvádzame prehľad početnosti a percentuálneho rozdelenia závažnosti zistených nedostatkov podľa jednotlivých OP/P, v rámci ktorých boli nedostatky identifikované.

¹³ v rámci auditov záverečnej dokumentácie a tematického auditu.

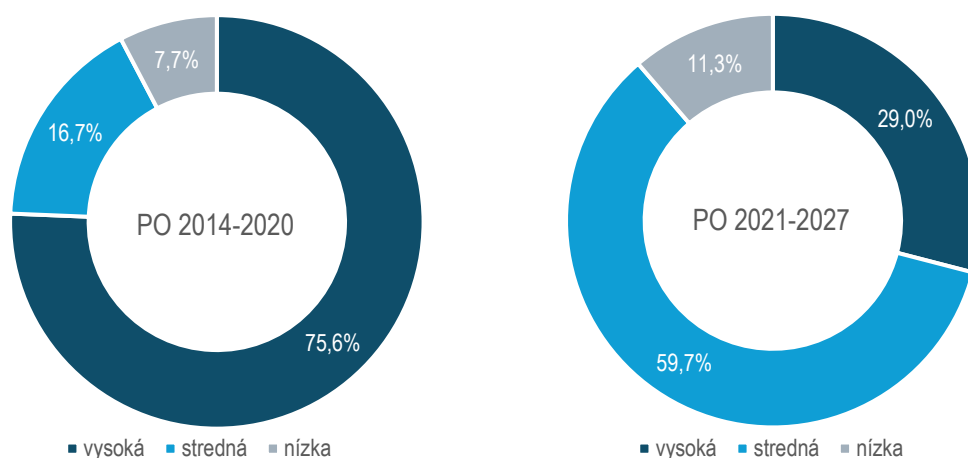
Tabuľka 4: Početnosť identifikovaných nedostatkov v roku 2025 podľa závažnosti

Operačný Program/Program	nízka	stredná	vysoká	spolu
IROP	1	2	13	16
OP EVS	1	0	1	2
OP II	1	2	5	8
OP KŽP	0	3	20	23
OP LZ	1	4	12	17
OP RH	0	0	1	1
PCS SR-AT	2	1	5	8
PCS SR-ČR	0	1	2	3
Spolu za PO 2014-2020	6	13	59	78
P RH (2021-2027)	0	3	4	7
P SK	21	104	48	173
PCS PL-SK (2021-2027)	0	4	2	6
Spolu za PO 2021-2027	21	111	54	186
Spolu	27	124	113	264

Graf 2: Percentuálne rozloženie nedostatkov podľa závažnosti v jednotlivých OP/P

Graf 3 a 4: Percentuálne rozloženie závažnosti nedostatkov spolu za OP/P za PO 2014 – 2020 a PO 2021 – 2027

V tabuľkách 5 a 6 sú prehľadne uvedené oblasti nedostatkov a podkategórie, kde boli nedostatky identifikované v percentuálnom zastúpení za obe programové obdobia súhrnne.

Tabuľka 5: Oblasti najčastejšie identifikovaných nedostatkov

Typológia nedostatkov ¹⁴	Podiel (v %)
Chýbajúce podporné informácie alebo dokumentácia	54,92
Neoprávnené výdavky	12,12
Správne finančné riadenie	9,85
Verejné obstarávanie – výber a hodnotenie ponúk	5,68
Verejné obstarávanie – iné	3,79
Verejné obstarávanie – Plnenie zmluvy	3,41
Zjednodušené vykazovanie výdavkov	1,89
Verejné obstarávanie – oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania a špecifikácia zákazky	1,52
Štátna pomoc	1,52
Finančné nástroje	1,52
Neoprávnený projekt	1,14
Informačné a propagačné opatrenia	0,76
Ukazovatele výkonnosti	0,76
Ochrana dát	0,76
Chyby účtovníctva a výpočtu na úrovni projektu	0,38

Tabuľka 6: Podkategórie, kde boli nedostatky identifikované

Oblasť výskytu nedostatkov	Podiel (v %)
ŽoP	20,45

¹⁴ Typológia podľa metodologickej vysvetlivky EK k výročnej kontrolnej správe, auditorskému stanovisku a k spracovaniu chýb pre programové obdobie 2021 – 2027.

Oblasť výskytu nedostatkov	Podiel (v %)
administratívne kapacity a riadenie programu	13,64
VO	12,88
nezrovnalosti, podvody, kolúzne konanie a konflikt záujmov	10,61
výkon kontroly / overenia a audit trail	7,2
informovanie, komunikácia, publicita	6,44
Informačné systémy a informačné technológie	4,55
výzva	4,17
výber operácií / konania o ŽoNFP	4,17
merateľné ukazovatele	3,41
štátna pomoc	2,65
Individuálny model analýzy rizík / analýza rizík	2,65
integrovaný územný rozvoj	2,27
zjednodušené vykazovanie výdavkov	2,27
rozhodnutie / zmluva o NFP	1,52
finančné nástroje	1,14

Počet identifikovaných nedostatkov s vysokou závažnosťou podľa typu nedostatkov uvádzame v tab. 7:

Tabuľka 7: Početnosť identifikovaných nedostatkov podľa typov auditov

Typ nedostatkov	audity operácií			ukončovanie PO 2014-2020	systemové audity
	PO 2014- 2020	PO 2021- 2027	spolu	PO 2014-2020	PO 2021-2027
náhodný / anomália (finančné) s vysokou závažnosťou	42	15	57	-	-
nesystemový	26	7	33	-	46
z toho s vysokou závažnosťou	9	4	13	-	10
z toho finančné	-	-	-	-	5
systemový	5	11	16	5	107
z toho s vysokou závažnosťou	4	8	12	4	17
Celkový súčet	73	33	106	5	153

Prehľad vybraných najzávažnejších identifikovaných nedostatkov pre programové obdobie 2014 – 2020

A) Vybrané systemové nefinančné nedostatky vysokej závažnosti:

- riadiaci orgán nesprávne aplikoval pravidlo nepredkladať pracovné výkazy u tých zamestnancov, ktorí pre zamestnávateľa nepracujú na plný pracovný úväzok – zamestnanci, ktorých mzdy boli súčasťou ŽoP, mali uzatvorené viaceré pracovnoprávne vzťahy u rôznych zamestnávateľov, pričom riadiaci orgán nevyžadoval dokladovať oprávnenosť mzdových výdavkov pracovnými výkazmi a teda nemohol dostatočne vykonať kontrolu možného prekryvia sa týchto pracovných úväzkov (OP LZ);

- nedostatočné rozvíjanie finančného riadenia zo strany riadiaceho orgánu v súvislosti s procesom nadkontrahovania, v dôsledku ktorého riadiaci orgán pripustil nadkontrahovanie s dopadom na štátny rozpočet (IROP);
- riadiaci orgán v rámci procesu prípravy revízií operačného programu, po zakontrahovaní sumy alokácie pre program, nezohľadnil potencionálny negatívny dopad týchto revízií na štátny rozpočet kapitoly a nevykonal základnú finančnú kontrolu finančnej operácie, čo viedlo k navýšeniu nadkontrahovania s vplyvom na štátny rozpočet (IROP);
- nezabezpečenie uhradenia oprávnených výdavkov ŽoP najneskôr do 90 kalendárnych dní odo dňa predloženia ŽoP zo strany prijímateľov – nedodržanie čl. 132 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (IROP, OP LZ, OP II);
- neplnenie povinností riadiaceho orgánu v súvislosti s ukončovaním OP EVS – riadiaci orgán zanikol bez riadneho nástupcu a bez zabezpečenia administratívnych kapacít s „historickou“ pamäťou (OP EVS).

B) Vybrané nesystémové nefinančné nedostatky vysokej závažnosti:

- nezaznamenanie alebo oneskorené zaznamenanie prijímateľov štátnej pomoci do centrálného registra pomoci - Informačného systému elektronického monitorovania projektov (OP LZ);
- nedostatočné overenie splnenia podmienky poskytnutia príspevku v procese odborného hodnotenia a pred podpisom Zmluvy o poskytnutí NFP – žiadateľ deklaroval splnenie podmienky poskytnutia príspevku (že má vysporiadané majetkovo-právne vzťahy a povolenia na realizáciu aktivít projektu), prostredníctvom Zmlúv o uzavretí budúcich Kúpnych zmlúv na pozemky/stavby, ktoré však v čase konania o ŽoNFP neboli platné a účinné (OP KŽP);
- nedostatočne vykonaná FK VO – neidentifikovanie vyhodnocovania podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti v rozpore s § 40 ZVO, verejný obstarávateľ nevyužil všetky možnosti na preskúmanie a nepožiadaval záujemcu o vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov (OP KŽP).

C) Vybrané finančné nedostatky vysokej závažnosti identifikované v rámci auditov operácií:

- nedostatočné vykonanie finančnej kontroly verejného obstarávania - uzatvorením dodatku k pôvodnej zmluve došlo k zvýšeniu ceny a podstatnej zmene pôvodnej zmluvy a zároveň došlo k zmene ekonomickej rovnováhy v prospech dodávateľa spôsobom, ktorý nebol stanovený v pôvodnej zmluve. (PCS SR – ČR);
- nedostatočné vykonanie finančnej kontroly zoznamu deklarovaných výdavkov – nesúlad nárokových a skutočne dodaných stavebných prác a dodávok (PCS SR – ČR);
- nedostatočne vykonaná AFK ŽoP, resp. FK nM – neidentifikovanie neoprávnených výdavkov – neoprávnené mzdové výdavky, výdavky týkajúce sa odplát za riadenie finančného nástroja, výdavky nad rámec uzatvorenej zmluvy, duplicitné výdavky (OP LZ, OP II, IROP);
- nenaplnenie merateľných ukazovateľov v súvislosti s cieľom projektu (neoprávnený projekt) – projekt zameraný na výstavby nového obecného vodovodu mal stanovený cieľ zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou obyvateľstvo z prostredia marginalizovanej rómskej komunity, pričom stanovený cieľ pripojiť 280 obyvateľov na obecný vodovod nebol naplnený vôbec s odôvodnením prijímateľa projektu, že na vodovodnú sieť môže byť pripojená výlučne skolaudovaná nehnuteľnosť (OP LZ);
- nedostatočné vykonanie odborného hodnotenia - neoverenie hospodárnosti výdavku na stavebný dozor (OP KŽP);
- nedostatočne vykonaná FK VO – neidentifikovanie diskriminačného opisu predmetu zákazky – verejný obstarávateľ zadefinoval v súťažných podkladoch technické parametre tak, že podľa

produktového listu tieto parametre spĺňa len konkrétny produkt, čím došlo k narušeniu riadnej hospodárskej súťaže (OP KŽP);

- deklarovanie výdavkov na stavebné práce, ktoré boli obstarané v rozpore so ZVO a realizované v rozpore so zmluvou o dielo - verejný obstarávateľ akceptoval realizáciu stavebných prác minimálne 30 dní po stanovenom termíne na ukončenie diela (50 % z celkovej 60 dňovej lehoty výstavby podľa výzvy na predloženie ponuky), čím došlo k zmene ekonomickej rovnováhy zmluvy, a tým k zmene zmluvy v rozpore s pravidlami VO (OP KŽP);
- nedostatočné vykonanie FK VO – neidentifikovanie konfliktu záujmov medzi verejným obstarávateľom, resp. prijímateľom a úspešným uchádzačom (IROP, OP KŽP);
- nedostatočné vykonanie FK VO – neidentifikovanie nedodržania pravidiel stanovených pre zadávanie zákazky (neoslovenie min. 3 potencionálnych dodávateľov, ktorí sú oprávnení poskytovať službu) (IROP);
- nedostatočné vykonanie FK VO - neidentifikovanie vykonania podstatnej zmeny zmluvy o dielo (PCS SR – AT);
- nedostatočné vykonanie finančnej kontroly VO - neidentifikovanie rozporu uzatvorenej kúpnej zmluvy s predloženou ponukou úspešného uchádzača a s minimálnymi technickými požiadavkami definovanými v súťažných podkladoch (OP II);
- nedostatočné vykonanie FK VO – neidentifikovanie nesplnenia osobitnej podmienky zmluvy (poistenia zodpovednosti za škodu v požadovanej hodnote) zo strany úspešného uchádzača (OP II);
- neoprávnené výdavky z dôvodu neudržania výsledkov realizovaného projektu - nepreukázanie funkčnosti služieb realizovaných v rámci projektu (OP II).

Prehľad vybraných najzávažnejších identifikovaných nedostatkov pre programové obdobie 2021 – 2027

A) Vybrané systémové nefinančné nedostatky vysokej závažnosti:

- nenastavenie postupov na uistenie, že paušálna sadzba sa poskytuje v súlade so zásadou riadneho finančného riadenia a tak aby sa zamedzilo vzniku dvojitého financovania - nezadefinovanie kategórií výdavkov najmä pri 40% paušálnej sadzbe, aby bolo zrejmé, že pri projekte vznikajú aj ostatné priame náklady (P SK);
- nízka implementačná výkonnosť P SK s možným negatívnym dopadom na využitie alokovaných finančných prostriedkov EÚ (P SK);
- funkcionality ITMS21+ nie sú v súlade s prílohou XVII NSU (P SK);
- nenaplnenie záväzkov kontrahovania k 31. 12. 2024 určené v Prílohe č. 1 Zmluvy o poverení, a v znení aktualizácie Finančného plánu (P SK);
- nedostatočne nastavený postup overovania rizika dvojitého financovania mzdových výdavkov v rámci výkonu AFK ŽoP (P SK);
- netransparentnosť nastavených procesov pri podávaní žiadosti o poskytnutie vyrovnávacieho príspevku podľa §19b zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (P SK);
- nedostatočné overovanie pravdivosti čestných vyhlásení v súvislosti s overením podmienok poskytnutia príspevku na inštaláciu fotovoltických panelov v dôsledku absencie jednotnej metodiky a auditu trailu pri overovaní podmienky oprávnenosti užívateľa/subjektu vyplývajúcej z čestného vyhlásenia. Poskytovateľ nedostatočne preveruje čestné vyhlásenia predkladané užívateľmi (domácnosťami) vo vzťahu k podmienke oprávnenosti týkajúcej sa štátnej pomoci (nastavenej vo výzve) pri výkone AFK ŽoP, zároveň absentuje metodika pri overovaní predmetnej podmienky oprávnenosti. (P SK);

- nedostatočne zabezpečená oddeliteľnosť funkcií medzi SO ÚVO a ÚVO ako ústredným orgánom štátnej správy v oblasti metodického usmerňovania (P SK);
- nezabezpečenie viditeľnosti, transparentnosti a komunikácie na dokumentoch vypracovaných z kontrol SO ÚVO v zmysle čl. 47 prílohy č. IX NSU (P SK);
- nedostatočné vykonávanie funkcií riadiaceho orgánu P RH 2021 – 2027 vo vzťahu ku kontrahovaniu a následnému čerpaniu prostriedkov P RH (P RH);
- nedostatočné nastavenie riadiacej dokumentácie (P RH);
- nedostatočné posudzovanie/riadenie rizík podvodu (P RH).

B) Vybrané nesystémové nefinančné nedostatky vysokej závažnosti:

- nevypracovanie Správy o zistenej nezrovnalosti a jej nepredloženie na platobný orgán v stanovenej lehote (P SK);
- nedostatočne nastavená metodika jednotkových nákladov s dôsledkom nedostatočne vykonanej AFK ŽoP (P SK);
- nedostatočne vykonaná AFK ŽoP, SO MŠVVaM SR nevykonala AFK ŽoP v dostatočnom rozsahu z dôvodu, že neoveril oprávnenosť výdavkov podľa nastavenej Metodiky ZVV (P SK);
- nesprávne vypracované testy štátnej pomoci - integračnými podnikmi boli predkladané Testy podniku v ťažkostiach, ktoré neboli v súlade so Schémou štátnej pomoci (P SK);
- nedostatočne vykonaná AFK ŽoP – SO MŽP SR neidentifikoval nesúlad deklarovaných výdavkov s rozpočtom projektu (P SK);
- zmätočná aktualizácia výzvy vo vzťahu k zadaným podmienkam poskytnutia príspevku (P RH);
- nedostatočná archivácia dokumentov v CST2021 (PCS PL – SK).

C) Vybrané finančné nedostatky vysokej závažnosti identifikované pri auditoch operácii:

- neoprávnené výdavky - SO MD nedostatočne vykonala administratívnu finančnú kontrolu ŽoP - neidentifikovala všetky neoprávnené výdavky zahrnuté v dodávateľskej faktúre, výdavky nespĺňali podmienky oprávnenosti podľa Zmluvy o poskytnutí NFP, keďže sa týkali cestných investícií vyňatých z financovania z fondov EÚ (P SK);
- predbežné zapojenie, porušenie čl. 41 Smernice EP a Rady č. 2014/24/EÚ o VO v spojení s porušením § 10 ods. 2 a § 25 ods. 2 ZVO – Verejný obstarávateľ nepreukázal prijatie opatrení vo vzťahu k zapojeniu subdodávateľa úspešného uchádzača v procese prípravy zadania zákazky (P SK);
- poskytnutie finančných príspevkov podnikom v ťažkostiach - neoprávnené poskytnutá štátna pomoc (P SK);
- poskytnutie finančných príspevkov v rozpore s nastavenými pravidlami (neoprávnené zahrnutie výdavkov za doplnkové dôchodkové sporenie do odvodov do zdravotnej poisťovne; neoprávnené dohody + paušál 7 %) (P SK);
- neoprávnené výdavky z dôvodu, že konečnému užívateľovi reálne nevznikli (zahrnutie nevyčerpaných zálohových platieb/limitov do ŽoP; paušál 15 %) (P SK);
- nedostatočne vykonanie FK VO – neidentifikovanie podstatnej zmeny podmienok zadávania zákaziek v procese priameho rokovacieho konania v rozpore s pravidlami zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní (P SK);
- nedostatočné vykonanie AFK ŽoP – neidentifikovanie existencie subdodávateľa, ktorý nebol zapísaný do registra partnerov verejného sektora (P SK);
- neoprávnené nárokovanie výdavkov – nesúlad nárokováných a skutočne dodaných stavebných prác/tovarov (P SK).

D) Nesystémové finančné nedostatky vysokej závažnosti:

- nedostatočne vykonaná AFK ŽoP – neoprávnené výdavky vynaložené na nákup pozemkov v rozpore s princípom hospodárnosti (P SK);
- nedostatočne vykonaná FK VO – neidentifikovanie konfliktu záujmov medzi verejným obstarávateľom a úspešným uchádzačom, s ktorým je spojené uplatnenie finančnej opravy podľa Rozhodnutia EK č. C(2019) 3452 zo dňa 14. 05. 2019 (P SK);
- nedostatočne vykonaná kontrola po uzavretí zmluvy – neidentifikovanie stanovenia neprimeranej podmienky účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti a nepostupovanie pri uplatnení finančnej opravy za nevyhodnocovanie splnenia podmienok technickej alebo odbornej spôsobilosti účasti (P SK);
- nedostatočne vykonaná kontrola po uzavretí zmluvy – nedodržanie podmienok pre použitie de minimis zmeny pôvodnej zmluvy, nezabezpečenie auditného záznamu, na základe ktorého by bolo možné posúdiť splnenie kumulatívnych podmienok na uplatnenie zmeny zmluvy pri doplňujúcich prácach (P SK);
- nedostatočné vykonanie FK VO – neidentifikovanie nedodržania pravidiel VO týkajúcich sa predbežného zapojenia a nevysporiadania konfliktu záujmov (PCS PL – SK).

Príčiny vzniku nedostatkov

Jednotlivé audítorské skupiny identifikovali možné príčiny vzniku zistených nedostatkov zoskupených do nasledujúcich skupín (tab. 8):

Tabuľka 8: Možné príčiny vzniku nedostatkov

Príčiny vzniku nedostatkov	Podiel (v %)		
	PO 2014 - 2020	PO 2021 - 2027	SPOLU
absentujúca metodika a riadiaca dokumentácia, resp. nepripravenosť RO/SO na implementáciu	0,00	32,26	22,90
individuálne zlyhanie zamestnanca / nedôsledný výkon kontroly a audit trail	51,32	8,60	20,99
nesprávne / nedostatočne nastavené postupy a metodika (interná)	3,95	15,59	12,21
nedodržanie / nesprávna aplikácia interných postupov	11,84	8,06	9,16
nedostatočné riadenie programu, vrátane výkonu dohľadu a plánovania	18,42	5,38	9,16
nedostatočná koordinácia a spolupráca medzi orgánmi / neodbornosť	1,32	9,14	6,87
nedostatočná koordinácia a spolupráca v rámci organizácie / neodbornosť	1,32	7,53	5,73
pochybenie prijímateľa	5,26	5,38	5,34
nesprávna / nedostatočná metodika (verejná)	3,95	3,23	3,44
nedostatočné riadenie administratívnych kapacít	2,63	2,15	2,29
neefektívne alebo duplicitne nastavené postupy	0,00	2,69	1,91

Záver

Audítorské činnosti majú za cieľ posúdiť riadne fungovanie riadiacich a kontrolných systémov v rámci implementácie fondov EÚ, overiť zákonnosť a oprávnenosť výdavkov deklarovaných Európskej komisii, identifikovať nedostatky a systémové slabiny a získať primerané uistenie o správnosti fungovania systému spolu s odporúčaniami na jeho zlepšenie a zníženie rizika vzniku nezrovnalostí.

Na základe vykonanej audítorskej činnosti v roku 2025 konštatujeme, že nastavenie a funkčnosť riadiacich a kontrolných systémov je dostatočné, avšak v niektorých oblastiach sú naďalej potrebné určité zlepšenia. Zistené nedostatky sa týkali najmä chýbajúcej alebo neúplnej podpornej dokumentácie, neoprávnených výdavkov a nesprávneho finančného riadenia. Významnú časť zistení tvorili aj pochybenia vo verejnom obstarávaní. Možné príčiny zistených nedostatkov poukazujú najmä na problémy súvisiace s nedostatočne nastavenými alebo nesprávne aplikovanými internými postupmi, nedostatočným riadením a koordináciou procesov, ako aj na individuálne zlyhania pri výkone kontrolných činností. Nedostatky sa zároveň vyskytovali aj v dôsledku absentujúcej alebo nedostatočnej metodiky, neodbornosti, ako aj pochybení na strane prijímateľov. Zistenia poukazujú na potrebu posilnenia metodického usmerňovania, riadenia administratívnych kapacít a dôslednejšieho uplatňovania interných kontrolných mechanizmov.

Od riadiacich zamestnancov povinných osôb sa očakáva, že v rámci svojich organizácií budú naďalej zabezpečovať budovanie silného, funkčného riadiaceho a kontrolného systému, ktorý bude generovať minimálny rozsah nedostatkov. Zároveň sa očakáva, že systém riadenia a kontroly jednotlivých operačných programov bude nastavený tak, aby dokázal efektívne identifikovať a následne eliminovať väčšinu rizík vzniku nedostatkov, ako aj účinne plniť opatrenia prijaté na nápravu už zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Zoznam skratiek

Skratka	Význam
AO	audit operácií
AFK	administratívna finančná kontrola
čiasťková správa	čiasťková správa z vládneho auditu
EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
FK	finančná kontrola
FKnM	finančná kontrola na mieste
fondy EÚ	EFRR, ESF plus, KF, FST, ENRAF, AMIF, BMVI a ISF
INTERACT IV	Program spolupráce INTERACT IV
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ITMS	IT monitorovací systém pre fondy EÚ podľa §48 zák. č. 121/2022 Z. z.
MD SR	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MŠVVaM SR	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR
MZ	Medzinárodné zdroje
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OP	operačný program
OP EŠIF	operačné programy Európskych štrukturálnych a investičných fondov v PO 2014-2020, za ktoré boli vykonané vládne audity za 10 ÚR: IROP, OP EVS, OP II, OP KŽP, OP LZ, OP RH, PCS SR-AT, PCS SR-ČR
OP EVS	operačný program Efektívna verejná správa
OP II	operačný program Integrovaná infraštruktúra
OP KŽP	operačný program Kvalita životného prostredia
OP LZ	operačný program Ľudské zdroje
OP RH	operačný program Rybné hospodárstvo

Skratka	Význam
P	program
PCS PL-SK	Program cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovensko
PCS SR-AT	Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika-Rakúsko
PCS SR-ČR	Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika-Česká republika
P RH	Program Rybné hospodárstvo (2021 – 2027)
P SK	Program Slovensko
Ročný plán vládnych auditov	Ročný plán vládnych auditov medzinárodných zdrojov MF SR na príslušný kalendárny rok schválený ministrom financií SR
PO	Programové obdobie
PO 2014 – 2020	programové obdobie 2014 – 2020
PO 2021 – 2027	programové obdobie 2021 – 2027
RTER	Reziduálna chybovosť (Residual Total error rate)
RO	riadiaci orgán
sekcia auditu a kontroly MF SR	sekcia auditu a kontroly Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorý je organizačným útvarom Ministerstva financií Slovenskej republiky, a ktorý plní úlohy orgánu auditu
SA	systemový audit
SO	sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
TER	celková chybovosť (Total error rate)
ÚR	účtovný rok
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	verejné obstarávanie
Zmluva o NFP	Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
ŽoNFP	Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoP	Žiadosť o platbu
ZVO	Zákon o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z. z.
ZVV	Zjednodušené vykazovanie výdavkov

Zoznam tabuliek

Skratka	Význam
Tabuľka 1	Audítorské stanoviská za jednotlivé OP v rámci PO 2014 – 2020
Tabuľka 2	Audítorské stanoviská za jednotlivé P v rámci PO 2021 – 2027
Tabuľka 3	TER/RTER pre jednotlivé OP/P
Tabuľka 4	Početnosť identifikovaných nedostatkov podľa závažnosti
Tabuľka 5	Oblasti najčastejšie identifikovaných nedostatkov
Tabuľka 6	Podkategórie, kde boli nedostatky identifikované
Tabuľka 7	Početnosť identifikovaných nedostatkov podľa typov auditov
Tabuľka 8	Možné príčiny vzniku nedostatkov

Zoznam grafov

Skratka	Význam
Graf 1	TER/RTER pre jednotlivé OP/P
Graf 2	Percentuálne rozloženie závažnosti nedostatkov v jednotlivých OP/P
Graf 3 a 4	Percentuálne rozloženie závažnosti nedostatkov spolu za OP/P za PO 2014 – 2020 a PO 2021 – 2027